
Nabídka půjček pro studenty zaostává za Západem

Nabídka půjček pro studenty zaostává za Západem

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

4.10.2010, rubrika: Moje HN, strana: 26, autor: Otakar Schön

Hospodářské noviny porovnaly úroky v Česku a Británii
Úvěry na vzdělání

Slabá nabídka úvěrů na studium v Česku se ještě zmenšila. Z pětice bank, které ještě nedávno nabízely studentské úvěry, vypadla Poštovní spořitelna, která s příchodem produktové rodiny Era účelovou půjčku na studium zrušila. V současnosti si tedy studenti nebo spíše jejich rodiče mohou vybírat jen z nabídky čtyř bankovních ústavů. Jejich úrokové sazby jsou navíc v porovnání se zahraničím velmi vysoké. Zatímco ve Velké Británii mají studenti nárok na úvěr na školné s úrokem 1,5 procenta, v Česku zaplatí i více než deset procent. A to i přesto, že nejde o rizikové půjčky. „Studentské úvěry jsou spláceny mnohem lépe než standardní úvěry,“ potvrdila tisková mluvčí České spořitelny Kristýna Havligerová. Nejvíce půjčí raiffeisenbank – až milion korun. Čtyři české banky nabízející úvěry na studium (Česká spořitelna, Raiffeisenbank, UniCredit Bank a Komerční banka) mají úrokové sazby přibližně od sedmi do dvanácti procent. Na papíře je nejlevnější Komerční banka s úvěrem ke studentskému kontu G2. Úvěr Gaudeamus nabízí možnost půjčit si až 600 tisíc korun, relativně výhodný sedmiprocentní úrok je ale dostupný jen malému procentu zájemců. Platí pouze pro nejvyšší objem úvěru a dlouhou dobu splácení. Podle online kalkulačky na webu Komerční banky bude reálný úrok u stotisícového úvěru se splatností pět let 9,27 procenta.

Nejvíce peněz v případě dostatečné bonity studentům půjčí Raiffeisenbank, která nabízí až jeden milion korun ve formě účelové půjčky s úrokem začínajícím na 8,93 %, reálný úrok se ale liší podle výše úvěru a vyhodnocení schopnosti klienta splácet. Česká spořitelna se pohybuje ve středu nabídek. Na studium nabízí účelovou půjčku až 300 tisíc korun s pevným úrokem 8,9 procenta a možností snížení výše splátek po dobu studia. O polovinu menší částku s úrokem 11,21 půjčí studentům UniCredit Bank.

Jako výhodu studentských úvěrů banky nabízejí možnost rozložit si splátky až na dobu deseti let. Kvůli vysokým úrokům ale zákazník úvěr výrazně přeplatí. Při pouhých sto tisících zaplatí student u devítiprocentního úroku po pěti letech na úrocích 24 550 korun. Po deseti letech splácení přeplatí 52 tisíc korun.

Pro všechny studentské úvěry ale platí zásadní omezení - je nutné prokázat dostatečné příjmy. Toto pravidlo efektivně eliminuje jako žadatele o půjčku většinu absolventů středních škol i samotných studentů vysokých škol. Minimální výše čistého příjmu pro schválení stotisícového studentského úvěru se pohybuje kolem 12 tisíc korun. Ve srovnání se zavedenými a státem garantovanými úvěry například v Británii české studentské půjčky navíc neumožňují skutečnou úlevu od splácení po dobu trvání studia. Odklad splátek totiž podle českých bank znamená jen odklad splátek jistiny, úroky je nutné platit okamžitě.

Podle odborníků jsou tak studentské úvěry, které přes všechna negativa nabízejí výrazně nižší úrokové sazby než běžné spotřebitelské půjčky, vhodné spíše pro manažery, kteří si potřebují doplnit vzdělání při práci nebo pro studium výběrových vysokých škol ideálně v kombinaci s nějakou formou stipendia či grantu, který sníží celkové náklady na studium a tím i výši potřebného úvěru.

Za studenty mohou při žádosti o půjčku ručit jejich rodiče, ale splácení úvěru může být pro napjatý rodinný rozpočet problém.

Úrok u kontokorentu je i přes dvacet procent. Jediné peníze, které banky chtějí klientům půjčovat, jsou drahé peníze. I student s minimálními prokazatelnými příjmy totiž v rámci studentských kont získá přístup ke kontokorentu nebo ke kreditní kartě. Banky v tomto případě nepožadují dokládání příjmů, ale omezují výši úvěrového rámce podobně, jako to dělají banky v zahraničí, podle toho, v jakém ročníku student je a jak se vyvíjí finanční situace na jeho účtu.

Jednoznačně nejdostupnější formou úvěru pro studenty je kontokorent, ten je součástí všech speciálních studentských účtů. Skoupé v této oblasti jsou pouze Poštovní spořitelna a Raiffeisenbank. U obou studenti musejí i pro získání kontokorentu prokázat příjem. Tři tisíce čistého příjmu stačí na úvěrový rámec šest tisíc u Raiffeisenbanky a pouhé dva tisíce u Poštovní spořitelny. Ostatní banky jsou násobně štědrější, limit se pohybuje mezi dvaceti a pětadvaceti tisíci bez prokazování příjmů. Tři banky z přehledu HN nabízejí studentům i možnost získat bez prokazování příjmu kreditní kartu, úroky jsou ale na běžné komerční výši kolem dvaceti procent. S ohledem na výši úvěrových rámců však nejde o nástroj financování studia, ale spíše o finanční rezervu pro neplánované výdaje nebo oslavy.

Důvěra bank je ale až na výjimky drahá. Nejlevnější kontokorent poskytuje Komerční banka, přijde na 12 procent ročně, pod úrovní obvyklou u osobních účtů je úročení kontokorentu ještě u UniCreditu a Volksbank, která studentům slevuje ze standardních 18 procent dvě procenta. Další sazby už atakují hranici 20 procent, což rozhodně není výhodné. Obzvláště v případě, že by studenti kontokorent vyčerpali jednorázově například na pořízení učebnic nebo notebooku. Na českém trhu se navíc až na výjimky neobjevují ani akční nabídky zvýhodněných nákupů vybavení do školy. Úvěr na koupi počítače nabízí studentům v podstatě pouze Komerční banka, která ovšem láká na nízké měsíční splátky úvěru s dobou splatnosti pět let, která převyšuje nejen délku bakalářského studia ale, hlavně morální životnost koupeného notebooku.

! Minimální výše čistého příjmu pro schválení stotisícového úvěru se v českých bankách pohybuje kolem 12 tisíc korun. Za studenty mohou při žádosti o půjčku ručit jejich rodiče. Kolik stojí studium I přes absenci školného na českých státních školách je studium drahé. Podle výzkumu ministerstva školství, kterého se zúčastnilo téměř 12 tisíc studentů, stojí řádné denní studium 8163 Kč měsíčně na běžných životních nákladech. Při devítiměsíčním akade-mickém roce jde o 73 467 Kč. Studenti soukromých škol platící školné, musí počítat s výrazně vyššími náklady. Absence levnějšího ubytování (kolejí) se projevuje navýšením průměrných životních nákladů na 11 591 Kč. K tomu je potřeba přičíst desítky tisíc školného. Student soukromé školy, nebydlící u rodičů tak na jediný měsíc studia potřebuje i dvacet tisíc korun.